

Lovforslag nr. L 65. Fremsat den 6. november 2003 af kulturministeren (Brian Mikkelsen)

Forslag

til

Lov om ændring af museumslov og af lov om regionale faglige kulturmiljøråd

(Frivilliggørelse af museumsråd)

§ 1

I museumsloven, jf. lov nr. 473 af 7. juni 2001, som ændret ved § 30 i lov nr. 145 af 25. marts 2002 og § 2 i lov nr. 393 af 28. maj 2003, foretages følgende ændringer:

1. § 18, stk. 1, 1. pkt., affattes således: »I hvert amt kan amtsrådet oprette et museumsråd.«

2. § 18, stk. 4, ophæves.

Stk. 5 bliver herefter stk. 4.

3. I § 20, stk. 1, 1. pkt., ændres »opretter kommunerne i fællesskab« til: »kan kommunalbestyrelserne i fællesskab oprette«.

4. § 20, stk. 1, 3. pkt., affattes således: »§ 19, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse på dette råd.«

5. I § 20 a, stk. 1, 1. pkt., ændres »opretter Bornholms Kommunalbestyrelse« til: »kan Bornholms Kommunalbestyrelse oprette«.

6. § 20 a, stk. 5, affattes således: »§ 18, stk. 2 og 4, finder tilsvarende anvendelse for dette råd.«

§ 2

I lov nr. 429 af 10. juni 1997 om regionale faglige kulturmiljøråd, som ændret ved § 2 i lov nr. 480 af 7. juni 2001 og § 31 i lov nr. 145 af 25. marts 2002, foretages følgende ændringer:

1. § 3 affattes således:

»§ 3. Amtsrådene og Bornholms Kommune samt Københavns og Frederiksberg Kommuner i fællesskab kan beslutte at oprette et regionalt fagligt kulturmiljøråd.«

2. § 4, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Akademiraadet, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Sammenslutningen af Lokalkarkiver og Danmarks Naturfredningsforening udpeger hver 1 medlem. Den myndighed, der nedsætter kulturmiljørådet, udpeger 2 medlemmer blandt de statslige og statsanerkendte museer i regionen. For så vidt angår et amt udpeger amtsrådet yderligere 1 medlem og kommuneforeningen 1 medlem. I Københavns og Frederiksberg Kommuner udpeger kommunalbestyrelserne yderligere hver 1 medlem. I Bornholms Kommune udpeger kommunalbestyrelsen yderligere 2 medlemmer.«

3. § 7 affattes således:

»§ 7. Kulturministeren kan yde tilskud til kulturmiljørådernes arbejde.

Stk. 2. Tilskud til kulturmiljørådene vil blive ydet inden for rammer, der fastsættes på de årlige bevillingslove.

Stk. 3. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om indsendelse af ansøgninger, regnskabsaflæggelse og revisionens udførelse samt vilkår for anvendelse af tilskud.

Stk. 4. Kulturministeren kan indhente materiale fra tilskudsmodtagere til brug for Rigsrevisionen.

Stk. 5. Udbetaling af tilskud kan ske forskuds-
mæssigt.

Stk. 6. Afgivne tilsagn kan bortfalde, og udbe-
talte tilskud kan kræves tilbagebetalt, i tilfælde
hvor tilskudsmodtageren ikke opfylder betingel-
serne for tilskuddet.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2004.

Stk. 2. Museumsråd, der er etableret (jf. lov nr.
473 af 7. juni 2001, som ændret ved § 30 i lov nr.
145 af 25. marts 2002 og § 2 i lov nr. 393 af 28.
maj 2003), og kulturmiljøråd, der er etableret (jf.
lov nr. 429 af 10. juni 1997 om regionale faglige

kulturmiljøråd, som ændret ved § 2 i lov nr. 480
af 7. juni 2001 og § 31 i lov nr. 145 af 25. marts
2002), fungerer i den igangværende periode,
medmindre andet bestemmes af de myndighe-
der, der nedsætter rådene, jf. § 18, stk. 1, § 20,
stk. 1, og § 20 a, stk. 1, i museumsloven (jf. lov
nr. 473 af 7. juni 2001, som ændret ved § 30 i lov
nr. 145 af 25. marts 2002 og § 2 i lov nr. 393 af
28. maj 2003) og § 3, stk. 1, i lov om regionale
faglige kulturmiljøråd (jf. lov nr. 429 af 10. juni
1997 om regionale faglige kulturmiljøråd, som
ændret ved § 2 i lov nr. 480 af 7. juni 2001 og
§ 31 i lov nr. 145 af 25. marts 2002).

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets hovedindhold

Hovedformålet med lovforslaget er at gøre oprettelsen af museumsrådene frivillig. Som konsekvens heraf foretages der visse tilpasninger af reguleringen af kulturmiljørådene, som i den gældende ordning nedsættes på initiativ af museumsrådene.

Reglerne om museumsråd og regionale faglige kulturmiljøråd findes i henholdsvis museumsloven og lov om regionale faglige kulturmiljøråd.

Den gældende museumslov er fra 2001 jf. lov nr. 473 af 7. juni 2001 (FT 2000-01 s. 4249, 7709, 8045, A s. 3693, 3747 og B s. 952, 1065). Loven er efterfølgende blevet ændret ved § 30 i lov nr. 145 af 25. marts 2002, hvorved konsekvenserne ved sammenlægningen af Bornholms kommuner blev gennemført, samt ved § 2 i lov nr. 393 af 28. maj 2003, der var med til at danne grundlag for Danmarks ratifikation af FN's havretskonvention.

Lov om regionale faglige kulturmiljøråd er fra 1997, jf. lov nr. 429 af 10. juni 1997 (FT 1996-97 s. 5074, 8031, 8251, A s. 3609, 3616 og B s. 1144, 1300). Loven blev ændret ved § 2 i lov nr. 480 af 7. juni 2001 (FT 2000-01, s. 7396, 8910, 9224, A s. 7148, 7170, B s. 1727). Lovændringen vedrørte blandt andet rådenes sammensætning, der blev suppleret med et medlem med bygningskulturel ekspertise og indstillingsret til kulturmiljørådene om udpegning af en bygning som bevaringsværdig. Loven blev endvidere ændret ved § 31 i lov nr. 145 af 25. marts 2002, hvorved konsekvenserne ved sammenlægningen af Bornholms kommuner blev gennemført.

2. Lovforslagets baggrund

Det er regeringens vision for den offentlige sektor, at der skal være større valgfrihed for det enkelte menneske, regler og systemer skal forenkles og smidiggøres, og offentlige midler skal anvendes til at sikre størst mulig velfærd.

I forbindelse med tilbagemeldingen på regeringens frihedsbrev, som indenrigs- og sundhedsministeren

udsendte til alle kommunalbestyrelser og amtsråd i januar 2002, udtrykte mange kommuner ønske om ændringer i kommunale nævn og råd med henblik på at give kommunerne større frihed til at bestemme, hvilke nævn og råd der skal nedsættes lokalt. Kommunerne udtrykte endvidere et ønske om, at der blev set på indberetninger og redegørelser fra kommunerne til staten.

Aftalerne mellem regeringen og Kommunernes Landsforening og regeringen og Amtsrådsforeningen om kommunernes økonomi for 2003 indeholdt bl.a. en lang række initiativer med henblik på at forenkle den kommunale administration og give kommunerne og amtskommunerne større frihed.

Som et led i regeringens aftale med de kommunale parter om kommunernes økonomi for 2003 blev der derfor i september 2002 nedsat et udvalg med henblik på at undersøge en række forhold vedrørende bl.a. råd og nævn på det kommunale område. Udvalget vedr. kommunale råd og nævn mv. bestod af repræsentanter fra Beskæftigelsesministeriet, Finansministeriet, der var formand for udvalget, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Miljøministeriet, Skatteministeriet, Socialministeriet, Undervisningsministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet samt fra Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune.

Udvalget fik i kommissoriet bl.a. til opgave at foretage en kritisk vurdering af råd og nævn, der vedrører det kommunale opgaveområde. Udvalget skulle endvidere vurdere nødvendigheden af de eksisterende regler for kommunale indberetninger og redegørelser. Udvalget skulle på denne baggrund fremsætte anbefalinger til eventuelle ændringer i forhold til i dag. Udvalget fremkom i maj 2003 med en rapport vedr. kommunale råd og nævn mv., hvori udvalget bl.a. anbefaler, at de lovpligtige integrationsråd, amtsmusikudvalg, museumsråd, folkeoplysningsudvalg og de grønne råd gøres frivillige, samt at koordinationsudvalgenes årlige redegørelser og den kommunale sundhedsredagørelse afskaffes.

Det er i aftalerne mellem regeringen og de kommunale parter om kommunernes økonomi for 2004 an-

ført, at regeringen vil søge Folketingets tilslutning til gennemførelsen af udvalgets anbefalinger i indeværende folketingssamling.

Nærværende lovforslag om frivilliggørelse af museumsrådene er fremsat med henblik på opfyldelsen af anbefalingen om frivilliggørelse af museumsrådene fra Udvalget vedr. kommunale råd og nævn mv. Lovforslaget fremsættes samtidig med fremsættelsen af lovforslag om frivilliggørelse af amtsmusikudvalgene, folkeoplysningsudvalgene og integrationsrådene og lovforslag om afskaffelse af koordinationsudvalgenes årlige redegørelser og den kommunale sundhedsredogørelse. Udvalgets anbefalinger vedrørende de grønne råd vil indgå i forbindelse med miljøministerens kommende revision af naturbeskyttelsesloven i folketingssamlingen 2003/2004.

2.1 Baggrunden for udvalgets anbefalinger om frivilliggørelse af visse kommunale råd og nævn

Det fremgår af rapporten fra Udvalget vedr. kommunale råd og nævn mv., at målsætningen om en enkel og overskuelig struktur er væsentlig for hele den offentlige administration, ikke blot den statslige, men også den kommunale. I kommunerne bygger forvaltningsstrukturen på kommunalbestyrelsen som kommunens øverste myndighed. Kommunalbestyrelsen er således kompetent til at træffe afgørelse i enhver sag, som vedrører kommunen, medmindre andet følger af lovgivningen. Der er ikke andre kommunale organer, som har kompetence til at efterprøve kommunalbestyrelsens beslutninger. Kommunalbestyrelsen kan frit delegeres beslutningskompetence til økonomiudvalget, et stående udvalg eller til den kommunale administration, medmindre andet følger af lovgivningen.

Kommunalbestyrelsen har en generel adgang til at nedsætte særlige udvalg, jf. den kommunale styrelseslovs § 17, stk. 4, der kan bestå af kommunalbestyrelsesmedlemmer og andre, herunder ansatte i den kommunale administration. Særlige udvalg kan enten have forberedende eller rådgivende funktioner for kommunalbestyrelsen, økonomiudvalget eller et stående udvalg eller tillægges en beslutningskompetence inden for et bestemt, nærmere afgrænset område. Et særligt udvalg kan ikke tillægges almindelige administrative funktioner.

Der er imidlertid afvigelser fra dette hovedprincip. Visse råd og nævn med selvstændig beslutningskompetence eller med rådgivende og vejledende funktioner er kommunalbestyrelsen pålagt at oprette i henhold til særlig hjemmel i sektorlovgivning.

Afvigelserne i sektorlovgivningen om en lovpligtig nedsættelse af råd og nævn tager ikke nødvendigvis

højde for forskelle kommunerne imellem. Forskelle i eksempelvis kommunestørrelse og politiske prioriteringer taler tværtimod for en høj grad af fleksibilitet.

For så vidt angår de *kommunale råd og nævn med administrative opgaver* kan fleksibiliteten give kommunalbestyrelsen mulighed for at indrette kommunalforvaltningen således, at det administrative ressourceforbrug minimeres. De overordnede målsætninger tager i betragtning bør afvigelser fra dette hovedprincip derfor begrænses.

Udvalget vedr. kommunale råd og nævn mv. har samlet fundet det mest hensigtsmæssigt at lægge vægt på, at kommunalbestyrelsen så vidt muligt har frihed til at nedsætte kommunale råd og nævn med administrative opgaver og dermed indrette den kommunale forvaltning under hensyntagen til målsætningerne om enkelhed og effektivitet i opgaveløsningen (frivillighedsprincippet). Særlige hensyn til f.eks. organets uafhængighed, individets retssikkerhed og fremme af samarbejdet mellem kommuner og andre myndigheder kan dog i visse tilfælde tale for, at kommunalbestyrelsen forpligtes til at nedsætte bestemte organer med administrative beføjelser.

Frivillighedsprincippet udelukker dog ikke, at det kan anbefales kommunerne at oprette bestemte råd og nævn. Ligeledes udelukker det heller ikke, at der for så vidt angår administrative råd og nævn udarbejdes bestemmelser om organernes medlems sammensætning, arbejdsrammer, sekretariatsbetjening mv., som kommunerne er forpligtede til at følge, såfremt kommunalbestyrelsen vælger at nedsætte organerne. Formålet med sådanne bestemmelser kan eksempelvis være at sikre retssikkerheden. Bestemmelserne kan supplere den nødvendige lovhjemmel, som en overførsel af administrative beføjelser til et råd eller nævn forudsætter.

For så vidt angår *kommunale råd og nævn med rådgivende opgaver* taler målsætningen om en enkel, effektiv struktur og hovedprincippet om kommunalbestyrelsen som øverste myndighed for, at frihed i nedsættelsen af råd og nævn bør være udgangspunktet. Hovedprincippet om kommunalbestyrelsen som øverste myndighed i den kommunale styrelseslov betyder nemlig, at et repræsentativt sammensat organ valgt af den lokale befolkning skal foretage en afvejning og prioritering på tværs af sektorområder.

Det er derfor centralt, at kommunerne i deres opgaveløsning har få detailbindinger i organisering og arbejdsprocesser, så der er mulighed for nytænkning og alternative løsninger.

Når der tidligere har været oprettet lovpligtige kommunale rådgivende organer, har begrundelserne bl.a.

været et politisk ønske om at sikre bestemte gruppers interessevaretagelse eller at sikre implementeringen af en bestemt politik ved at skabe et organ, der sørger for løbende at følge udviklingen.

Efter udvalgets opfattelse bør det generelt tillægges stor vægt, at kommunalbestyrelsen som øverste myndighed selv kan afgøre, hvem der skal rådgive den, og hvilken rådgivning den har behov for. Udvalget har således som udgangspunkt fundet det mest hensigtsmæssigt, at det er frivilligt for kommunalbestyrelsen at nedsætte råd og nævn med rådgivende opgaver.

Med henblik på at sikre en reel kommunal frihed er det forekommet udvalget mest hensigtsmæssigt, at der som udgangspunkt ikke fastlægges formkrav til rådgivende organer, der frivilligt nedsættes af kommunalbestyrelsen. Dette er dog ikke i modstrid med, at et ministerium kan vælge at udforme en vejledning på området. En sådan vejledning kan give inspiration til og eksempler på opgaver, sammensætning, rammer, vilkår mv. i forbindelse med nedsættelse af rådgivende organer.

Udvalgets principielle overvejelser har tilsagt, at kommunalbestyrelsen og amtsrådet som hovedregel skal have frihed til at afgøre, hvilke råd og nævn der ønskes nedsat og i givet fald hvordan. Et sådant princip indebærer, at kommunerne har mulighed for at indrette administrationen efter, hvad der i den enkelte kommune vurderes at være mest hensigtsmæssigt og effektivt.

Udvalget har i rapporten fundet det vigtigt at understrege, at de opgaver, som råd og nævn med administrative opgaver aktuelt varetager, fortsat skal løses. Frivillighedsprincippet indebærer alene, at det nu er kommunernes og amtskommunernes ansvar at træffe et valg med hensyn til opgaveløsningen.

Udvalget har overvejet en række konkrete kommunale råd og nævn. For visse råd og nævn kan der være særlige hensyn, der taler for at fravige hovedreglen om frivillighed. Især hensynet til at sikre samarbejde mellem forskellige myndigheder eller hensynet til borgernes retssikkerhed kan begrunde lovpligtighed. Udvalgets overvejelser er mundet ud i en anbefaling om, at integrationsrådene, amtsmusikudvalgene, museumsrådene, folkeoplysningsudvalgene og de grønne råd gøres frivillige.

3. Hovedpunkter i lovforslaget

3.1. Ændring af museumslov

Museumsrådene blev oprettet ved vedtagelsen af en samlet lov om statstilskud mv. til museer, lov nr. 304 af 10. juni 1976. Museumsrådene, der i den gældende

ordning er obligatoriske, har til opgave at samordne og fremme museumsarbejdet i regionen. Rådene varetager tillige samarbejdet med kulturministeren om fælles museumsanliggender. Rådernes hovedopgaver er koordineringen af museernes virksomhed inden for rådets geografiske område og varetagelsen af fælles opgaver af forskellig art, eksempelvis inden for konservering og formidling. Rådene bidrager endvidere til koordineringen på landsplan, idet de hvert 4. år modtager museernes arbejdsplaner og på grundlag heraf udarbejder en samlet arbejdsplan, som indsendes til kulturministeren.

Med den foreslåede ændring af museumsloven gøres det frivilligt for henholdsvis amtsrådene, Bornholms Kommune samt Københavns og Frederiksberg Kommuner i fællesskab at oprette et museumsråd.

Der er tale om råd med opgaver af administrativ karakter, og det er i øvrigt Kulturministeriets opfattelse, at ordningen generelt har fungeret tilfredsstillende.

Såfremt der efter lovforslagets vedtagelse ikke nedsættes et museumsråd i en region, vil Kulturarsstyrelsen i sin koordinering af museernes virksomhed efter behov kunne inddrage de lokale myndigheder og de enkelte museer i regionen direkte.

3.2. Ændring af lov om regionale faglige kulturmiljøråd

Ifølge § 3 i lov nr. 429 af 10. juni 1997 om regionale faglige kulturmiljøråd træffer miljø- og energiministeren (nu kulturministeren, jf. kongelig resolution af 27. november 2001) beslutning om oprettelse af et regionalt, fagligt råd efter anmodning fra det regionale museumsråd. Der kan oprettes et kulturmiljøråd for hvert amt, for Bornholms Kommune og et fælles råd for Københavns og Frederiksberg Kommuner. Et kulturmiljøråd, som således er frivilligt, nedsættes ved museumsrådets foranstaltning for en periode, der svarer til museumsrådets funktionsperiode.

Der er oprettet regionale, faglige kulturmiljøråd i samtlige amtskommuner, i Bornholms Kommune og i Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Oprettelsen af museumsrådene, der som ovenfor anført efter den gældende ordning er initiativtagere til oprettelsen af kulturmiljørådene, foreslås med lovforslaget gjort frivillig. Der vil dermed ikke nødvendigvis være museumsråd i alle amter, Bornholms Kommune eller i Københavns og Frederiksberg Kommuner. Under hensyn til det forhold, at beslutning om oprettelse af museumsråd efter lovforslagets § 1 foreslås overladt til amtsrådet mv., må det anses for hensigtsmæssigt, at samme ordning indføres for oprettelsen af – de i forvejen frivillige – regionale faglige kulturmiljø-

jøråd. Det foreslås derfor, at beslutningen om oprettelsen af et regionalt, fagligt kulturmiljøråd såvel som den faktiske nedsættelse af et sådant råd overlades til amtsrådet henholdsvis Bornholms kommunalbestyrelse og Københavns og Frederiksberg Kommunalbestyrelser.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

I forbindelse med revisionen af museumsloven i 2001 blev de statslige tilskud på 1,4 mio. kr. om året til museumsrådene overført til amterne via bloktilskuddet. Kulturministeriet har ikke fundet det hensigtsmæssigt at ændre den gældende ordning, hvorefter henholdsvis amtskommunen, Københavns og Frederiksberg Kommuner og Bornholms Kommune dækker udgiften til et nedsat museumsråd. Den tilskudsordning, der var gældende før revisionen af museumsloven i 2001, søges således ikke genoprettet.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen erhvervsøkonomiske eller administrative konsekvenser.

Vurdering af lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, amter, kommuner og amtskommuner	Der foreslås ikke ændringer i finansieringen af museumsrådene.	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, amter, kommuner og amtskommuner	Det gøres frivilligt at oprette museumsråd. Initiativet til at oprette kulturmiljøråd overføres til amterne, Bornholms Kommune og Københavns og Frederiksberg Kommuner.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ændringsforslaget indebærer, at det gøres frivilligt

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget har været sendt i høring hos: Kulturmiljørådene, Amtsrådsforeningen, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Bornholms Kommune, Museumsrådene, Foreningen af Danske Naturhistoriske Museer, Foreningen af Danske Kunstmuseer, Dansk Kulturhistorisk Museumsforening, Akademiraadet, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Sammenlutningen af Lokalarkiver, Danmarks Naturfredningsforening, Nordisk Konservatorforbund, Finansministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Justitsministeriet.

9. Sammenfattende skema

at oprette et museumsråd. Konsekvensen heraf er, at henvisninger til museumsråd andre steder i loven fremover kun vil være relevant, hvis der er nedsat et museumsråd. (Der er tale om følgende bestemmelser i den gældende museumslov: § 10, 2. pkt., § 14, stk. 1,

nr. 8, 2. pkt., § 19, § 20, stk. 2, § 20 a, stk. 3, og § 21). Det bemærkes i den forbindelse, at såfremt man vælger at oprette et museumsråd, vil rådet have de opgaver, der angives i loven. At rådene, uanset at de er frivillige, fortsat tildeles nærmere bestemte opgaver, skal ses i sammenhæng med, at Kulturministeriet finder det hensigtsmæssigt, at der er angivet en opgavevaretagelse for det tilfælde, at museumsråd etableres, jf. den gældende ordning. Opmærksomheden henledes på, at der ikke ændres ved finansieringen af museumsrådene.

Til nr. 2

Forslaget om at ophæve bestemmelsen om museumsrådenes funktionsperiode skal sikre dispositionsfriheden for de myndigheder, der nedsætter museumsrådene. Det er i modsætning hertil fundet ønskeligt at bevare en bestemmelse om sammensætningen af museumsrådene, jf. museumslovens § 18, stk. 1-3. Det skyldes, at den gældende sammensætning findes at give den ønskelige faglige ekspertise i rådene.

Til nr. 3

Se bemærkninger til nr. 1.

Til nr. 4

Se bemærkningerne til nr. 2.

Til nr. 5

Se bemærkninger til nr. 1.

Til nr. 6

Se bemærkningerne til nr. 2.

Til § 2

Til nr. 1

Eftersom museumsrådene gøres frivillige jf. lovforslagets § 1, er det ikke hensigtsmæssigt at lade oprettelsen af et kulturmiljøråd afhænge af, hvorvidt der i regionen er oprettet et museumsråd. Det foreslås i stedet, at initiativet til oprettelsen af et kulturmiljøråd overlades til henholdsvis amtsrådet og kommunalbestyrelserne i Bornholms Kommune samt Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Til nr. 2

Da lovforslagets § 1 indebærer, at det bliver frivilligt at oprette museumsråd, og da der således ikke længere nødvendigvis eksisterer et koordinerende organ på museumsområdet, er det ikke hensigtsmæssigt at bibeholde museumsrådenes udpegningsret til kul-

turmiljørådene. Det foreslås, at de myndigheder, der nedsætter kulturmiljørådene, udpeger de to medlemmer, som hidtil er blevet udpeget af museumsrådet. Formuleringen "de statslige og statsanerkendte museer i rådets område" angiver den faglige kreds, som museumsrådene efter den gældende ordning kan udpege medlemmer fra. Der er således ikke tilsigtet en ændring i sammensætningen af kulturmiljørådene. Bestemmelsen er sprogligt justeret, men i øvrigt i sit indhold uændret.

Til nr. 3

Bestemmelsen i den gældende lovs § 7, stk. 3, om at ministeren kan fastsætte vilkår for godkendelse af kulturmiljørådernes vedtægter, foreslås ophævet. Denne beføjelse og godkendelse bør overlades til de myndigheder, der nedsætter rådene.

Endvidere har ændringen af loven givet anledning til at præcisere hjemlen for kulturministeren til at fastsætte en række tilskudsadministrative regler, herunder at udbetalte tilskud kan kræves tilbagebetalt i tilfælde, hvor tilskudsmodtageren ikke opfylder betingelserne for tilskuddet. Herved sigtes der primært til den situation, hvor et kulturmiljøråd nedlægges efter en forskudsmæssig udbetaling af tilskud. Det bemærkes som en præcisering, at ordlyden af § 7, stk. 2 i lovforslaget skal forstås således, at tilskud til kulturmiljørådene vil blive ydet inden for de budgetmæssige rammer for Kulturarvsstyrelsen.

Til § 3

Til stk. 1

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2004.

Til stk. 2

Overgangsbestemmelsen for de eksisterende museumsråd og kulturmiljøråd skal sikre, at der bliver så lidt administration som muligt for de regioner, der ønsker at opretholde rådene. Bestemmelsen sikrer samtidig, at frivilligheden med hensyn til nedsættelsen af disse råd har virkning fra lovens ikrafttræden. I henhold til gældende regler fungerer museumsråd og kulturmiljøråd i den kommunale valgperiode. Med ordlyden »den igangværende periode« i lovforslagets § 3, stk. 2, refereres der således til den aktuelle kommunale valgperiode. Efter lovens vedtagelse og ikrafttræden vil det være op til de nedsættende myndigheder at træffe beslutning om funktionsperiode.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I museumsloven jf. lov nr. 473 af 7. juni 2001, som ændret ved § 30 i lov nr. 145 af 25. marts 2002 og § 2 i lov nr. 393 af 28. maj 2003, foretages følgende ændringer:

§ 18. I hvert amt opretter amtsrådet et museumsråd. Rådets medlemmer er følgende: Samtlige statslige og statsanerkendte museer i amtskommunen udpeget hver 2 medlemmer, amtsrådet udpeger 2 medlemmer, og kommuneferien henholdsvis kommunalbestyrelserne i amtskommunen udpeger 2 medlemmer.

Stk. 2. Rådet kan tiltrædes af indtil 2 repræsentanter for hvert af de museer i amtet, som ikke er repræsenteret efter stk. 1.

Stk. 3. Det enkelte amtsråd og kommuneferien henholdsvis kommunalbestyrelserne kan hver for deres vedkommende beslutte ikke at lade sig repræsentere i museumsrådet.

Stk. 4. Medlemmerne udpeges for 4 år ad gangen. Rådenes funktionsperiode indeledes 3 måneder efter hver ny kommunal valgperiodes begyndelse.

Stk. 5. Kulturministeren kan fravige stk. 1, for så vidt angår rådets sammensætning, såfremt de, der skal udpege medlemmerne efter stk. 1, er enige derom.

§ 20. For museer i Københavns og Frederiksberg Kommuner opretter kommunerne i fællesskab et museumsråd. Kulturministeren fastsætter regler for rådets sammensætning. § 18, stk. 4, og § 19, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse på dette råd.

Stk. 2. Museumsrådet modtager arbejdsplaner for museerne i Københavns og Frederiksberg Kommuner og udarbejder på grundlag heraf en samlet arbejdsplan, for så vidt angår de to kommuner. Arbejdsplanen indsendes hvert 4. år til kulturministeren.

1. § 18, stk. 1, 1. pkt. affattes således: »I hvert amt kan amtsrådet oprette et museumsråd.«

2. § 18, stk. 4, ophæves.
Stk. 5 bliver herefter stk. 4.

3. I § 20, stk. 1, 1. pkt., ændres »opretter kommunerne i fællesskab« til: »kan kommunalbestyrelserne i fællesskab oprette«.

4. § 20, stk. 1, 3. pkt., affattes således: »§ 19, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse på dette råd.«

Gældende formulering

§ 20a. For museerne på Bornholm opretter Bornholms Kommunalbestyrelse et museumsråd. Rådets medlemmer er følgende: Samtlige statsanerkendte museer i kommunen udpeger hver 2 medlemmer, og kommunalbestyrelsen udpeger 2 medlemmer.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan for sit vedkommende beslutte ikke at lade sig repræsentere i museumsrådet.

Stk. 3. Museumsrådet har til opgave at samordne og fremme museumsarbejdet i kommunen. Det varetager tillige samarbejdet med kulturministeren om fælles museumsanliggender. Det modtager arbejdsplaner fra museerne i kommunen og udarbejder på grundlag heraf en samlet arbejdsplan, for så vidt angår kommunen. Arbejdsplanen indsendes hvert 4. år til kulturministeren.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen afholder udgiften til museumsrådets arbejde.

Stk. 5. § 18, stk. 2, 4 og 5, finder tilsvarende anvendelse for dette råd.«

2. I § 22 ændres »og § 20, stk. 1« til: »§ 20, stk. 1, og § 20 a«.

Lovforslaget

5. I § 20 a, stk. 1, 1. pkt., ændres »opretter Bornholms Kommunalbestyrelse» til: »kan Bornholms Kommunalbestyrelse oprette«.

6. § 20 a, stk. 5, affattes således: »§ 18, stk. 2 og 4, finder tilsvarende anvendelse for dette råd.«

§ 2

I lov nr. 429 af 10. juni 1997 om regionale faglige kulturmiljøråd, som ændret ved § 2 i lov nr. 480 af 7. juni 2001 og § 31 i lov nr. 145 af 25. marts 2002, foretages følgende ændringer:

1. § 3, affattes således:

»§ 3. Amtsrådene og Bornholms Kommune samt Københavns og Frederiksberg Kommuner i fællesskab kan beslutte at oprette et regionalt fagligt kulturmiljøråd.«

§ 3. Miljø- og energiministeren træffer efter anmodning fra det regionale museumsråd, jf. lov om museer m.v., beslutning om oprettelse af et regionalt fagligt kulturmiljøråd.

Stk. 2. Der kan oprettes et råd for hvert amt og for Bornholms Kommune og et fælles råd for Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Stk. 3. Rådet nedsættes ved museumsrådets foranstaltning for en periode, der svarer til museumsrådets funktionsperiode.

Gældende formulering

§ 4. Kulturmiljørådet består af højst 9 medlemmer, der skal have faglig indsigt i kulturmiljøspørgsmål.

Stk. 2. 2 medlemmer udpeges af museumsrådet, 1 medlem af Akademiraadet, 1 medlem af amtsrådet, 1 medlem af kommuneforeningen, 1 medlem af Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, 1 medlem af Sammenslutningen af Lokalkarkiver og 1 medlem af Danmarks Naturfredningsforening. Til et kulturmiljøråd for Københavns og Frederiksberg Kommuner udpeger kommunalbestyrelserne hver 1 medlem i stedet for de amtsråds- og kommuneforeningsudpegede medlemmer. Til et kulturmiljøråd for Bornholms Kommune udpeger Bornholms Kommunalbestyrelse 2 medlemmer i stedet for de amtsråds- og kommuneforeningsudpegede medlemmer.

Stk. 3. Det skal ved sammensætningen af kulturmiljørådet tilstræbes, at rådets medlemmer bredt dækker kulturmiljøfaglige områder. De 8 udpegede medlemmer kan for at opnå dette supplere sig med 1 medlem.

Stk. 4. Rådet vælger blandt medlemmerne en formand og en næstformand.

§ 7. Miljø- og energiministeren kan yde tilskud til kulturmiljørådernes arbejde.

Stk. 2. Tilskud til kulturmiljørådene vil blive ydet inden for rammer, der fastsættes på de årlige bevillingslove.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan fastsætte vilkår for tilskud ydet i medfør af stk. 1, herunder vilkår om revision og om godkendelse af vedtægter for kulturmiljørådene.

Lovforslaget

2. § 4, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Akademiraadet, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Sammenslutningen af Lokalkarkiver og Danmarks Naturfredningsforening udpeger hver 1 medlem. Den myndighed, der nedsætter kulturmiljørådet, udpeger 2 medlemmer blandt de statslige og statsanerkendte museer i regionen. For så vidt angår et amt udpeger amtsrådet yderligere 1 medlem og kommuneforeningen 1 medlem. I Københavns og Frederiksberg Kommuner udpeger kommunalbestyrelserne yderligere hver 1 medlem. I Bornholms Kommune udpeger kommunalbestyrelsen yderligere 2 medlemmer.«

3. § 7, affattes således:

»§ 7. Kulturministeren kan yde tilskud til kulturmiljørådernes arbejde.

Stk. 2. Tilskud til kulturmiljørådene vil blive ydet inden for rammer, der fastsættes på de årlige bevillingslove.

Stk. 3. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om indsendelse af ansøgninger, regnskabsaflæggelse og revisionens udførelse samt vilkår for anvendelse af tilskud.

Stk. 4. Kulturministeren kan indhente materiale fra tilskudsmodtagere til brug for Rigsrevisionen.

Stk. 5. Udbetaling af tilskud kan ske forskudsmæssigt.

Stk. 6. Afgivne tilsagn kan bortfalde, og udbetalte tilskud kan kræves tilbagebetalt, i tilfælde, hvor tilskudsmodtageren ikke opfylder betingelserne for tilskuddet.«

Bilag til f. t. l. vedr. museumslov m.v.

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2004.

Stk. 2. Museumsråd, der er etableret (jf. lov nr. 473 af 7. juni 2001, som ændret ved § 30 i lov nr. 145 af 25. marts 2002 og § 2 i lov nr. 393 af 28. maj 2003), og Kulturmiljøråd, der er etableret (jf. lov nr. 429 af 10. juni 1997 om regionale faglige kulturmiljøråd, som ændret ved § 2 i lov nr. 480 af 7. juni 2001 og § 31 i lov nr. 145 af 25. marts 2002), fungerer i den igangværende periode, medmindre andet bestemmes af de myndigheder, der nedsætter rådene, jf. § 18, stk. 1, § 20, stk. 1 og § 20 a, stk. 1 i museumsloven (jf. lov nr. 473 af 7. juni 2001, som ændret ved § 30 i lov nr. 145 af 25. marts 2002 og § 2 i lov nr. 393 af 28. maj 2003) og § 3, stk. 1 i lov om regionale faglige kulturmiljøråd (jf. lov nr. 429 af 10. juni 1997 om regionale faglige kulturmiljøråd, som ændret ved § 2 i lov nr. 480 af 7. juni 2001 og § 31 i lov nr. 145 af 25. marts 2002).

Til lovforslag nr. L 65. Skriftlig fremsættelse (6. november 2003)

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af museumslov og af lov om regionale faglige kulturmiljøråd. (Frivilliggørelse af museumsråd)

(Lovforslag nr. L 65).

Hovedformålet med lovforslaget er at gøre nedsættelsen af museumsrådene frivillig.

Lovforslaget er fremsat med henblik på opfyldelsen af anbefalingen om frivilliggørelse af

museumsrådene fra Udvalget vedr. kommunale råd og nævn mv. Lovforslaget fremsættes samtidigt med fremsættelsen af lovforslag om frivilliggørelse af integrationsrådene, amtsmusikudvalgene og folkeoplysningsudvalgene og lovforslag om afskaffelse af koordinationsudvalgenes årlige redegørelser og den kommunale sundhedsredegørelse.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets hurtige og velvillige behandling.